

Ayr??ma Bireyle?me Ergen Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ayr??ma Bireyle?me Ergen Testi*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17144>

Öz

Ayr??ma Bireyle?me Ergen Testi, ergenlik dönemindeki bireylerin ebeveynlerinden psikolojik olarak ayr??ma ve kendi bireysel kimliklerini olu?turma süreçlerini de?erlendirmek amacıyla uyarlanm?? psikometrik bir araçtır. Sevda Aslan (2008) tarafından doktora tezi kapsamında Türkçe'ye uyarlanan bu ölçek, ergenlerin ba?lanma stilleri ile genel psikolojik uyum düzeyleri arasındaki ili?kide ayr??ma-bireyle?me sürecinin araç? rolünü incelemeyi hedeflemiştir.

Ölçek, toplam 31 maddeden olu?makta olup, 5'li Likert tipi bir derecelendirme formatı (1=hiç katılmıyorum - 5=tamamen katılıyorum) kullanılmaktadır. Ölçek, ayr??ma sürecinin olumsuz yönlerini temsil eden üç temel alt boyutu ölçmektedir: Reddedilme Beklentisi, Ayrılı? Kaygısı ve Kısıtlanma Kaygısı.

Anahtar Kelimeler

Ayr??ma, Bireyle?me, Ergenlik, Ba?lanma, Psikolojik Uyum, Ölçek Uyarlama, Güvenirlik, Geçerlik, Likert Tipi

Yazarlar

Sevda ASLAN

Amaç

Ayr??ma Bireyle?me Ergen Testi'nin temel amacı, ergenlerin ebeveynlerinden duygusal ve davran?sal olarak ayr??ma düzeylerini ve ba?msuz bir kimlik geli?tirme (bireyle?me) sürecindeki zorluklar? ve kaygılar? ölçmektir. Bu süreç, ergenlik gelişiminin en kritik aşamalarından biri olarak kabul edilmektedir.

Ölçek, akademik ara?tırmalarda özellikle **ba?lanma** teorisi çerçevesinde, ebeveyn-çocuk ilişkilerinin ergenin özerklik kazanması üzerindeki etkilerini ve bu kazanmanın ergenin genel uyum düzeyini nasıl etkilediğini belirlemek için güçlü bir araç sağlamaktadır.

Yapı

Ölçek, psikodinamik gelişim teorilerinden türetilen **ayr??ma-bireyle?me** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, ergenin benlik sorunları? tanımlaması ve ebeveynine bağımlı bir halden özerk bir kimliğe geçişiyle ilgilidir. Ölçek, bu sürecin duygusal ve bilişsel zorluklarını temsil eden üç ana alt boyutu ölçmektedir:

Reddedilme Beklentisi: Ergenin bağımsızlık çabaları nedeniyle ebeveynleri veya önemli

figürler taraf?ndan sevilme, d??lanma veya onaylanmama kayg?s?n? ifade eder. Bu alt ölçek 12 maddeden olu?ur.

Ayr?l?k Kayg?s?: Ba?lanma figürlerinden duygusal veya fiziksel olarak uzakla?ma durumunda ortaya ç?kan huzursuzluk ve endi?e düzeyini ölçer. Bu alt ölçek 12 maddeden olu?ur.

K?s?tlanma Kayg?s?: Ergenin ba??ms?z hareket etme ve özerklik kazanma giri?imlerinin aile veya çevresel faktörler taraf?ndan engellendi?i alg?s?ndan kaynaklanan kayg?y? temsil eder. Bu alt ölçek 7 maddeden olu?ur.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda, yap? geçerli?ini ve faktör yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumunu incelemek amac?yla kapsaml? istatistiksel analizler gerçekleştirilmi?tir. Geçerlik çal??malar?n?n temelini, ölçe?in teorik olarak varsay?lan üç faktörlü yap?s?n?n deneysel verilerle ne kadar desteklendi?ini gösteren analizler olu?turm?tur.

Bu amaçla, hem **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) hem de faktörle?tirme tekni?i olarak **temel bile?enler analizi** (TBA) uygulanm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin ilgili alt boyutlara yüklenimlerinin sa?lam oldu?unu ve ölçe?in ayr??ma-bireyle?me yap?s?n?n ba?ar?yla ölçtü?ünü göstermeyi hedeflemi?tir.

Güvenirlik

Ergen Ayr??ma Bireyle?me Ölçe?i'nin **güvenirli?i**, ölçüm sonuçlar?n?n tutarlıl??n? ve kararlıl??n? tespit etmek üzere birden fazla yöntemle hesaplanm??t?r. Güvenirlik analizleri, ölçe?in iç tutarlıl??n?n hesaplanmas?n?, iki yar? test güvenilirli?ini ve test-tekrar test güvenilirli?ini içermi?tir.

?ç tutarlıl?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) hesaplanarak, ölçek maddelerinin homojenli?i gösterilmi?tir. Ayr?ca, iki yar? test güvenilirli?i için her bir alt ölçek (K?s?tlanma Kayg?s?, Ayr?l?k Kayg?s? ve Reddedilme Beklentisi) için hem Spearman-Brown katsay?s? hem de Guttman ?ki Yar? Katsay?s? kullan?lm??t?r. Uygulama kapsam?nda, ölçe?in zaman içindeki kararlıl??n?n de?erlendirmek amac?yla **test-tekrar test güvenilirlik katsay?s?** da rapor edilmi?tir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? netle?tirmek ve uyarlanan formun orijinal yap?y? koruyup korumad??n? belirlemek için faktör analizleri kullan?lm??t?r. Yap?s?sal geçerli?i sa?lamak amac?yla **temel bile?enler analizi** (TBA) faktörle?tirme tekni?i olarak uygulanm??t?r.

Ölçe?in teorik yap?s?n? test etmek üzere ise **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analizler, Reddedilme Beklentisi, Ayr?l?k Kayg?s? ve K?s?tlanma Kayg?s? olmak üzere üç alt

faktörden olu?an yap?n?, Türk örnekleminde geçerli oldu?unu destekleyen sonuçlar vermi?tir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i (1=hiç kat?lm?yorum - 5=tamamen kat?l?yorum)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ergenler

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi (Genellikle 12-20 ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Sevda Aslan'?n doktora tezi kapsam?nda Türkiye'deki ergen örneklemini üzerinde kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Bireyin kendini de?erlendirdi?i (Self-report) bir anket formudur. Toplam 31 maddeden olu?maktadır.

Anahtar Kelimeler

Do?rulay?c? Faktör Analizi, Temel Bile?enler Analizi, Spearman-Brown Katsay?s?, Guttman Katsay?s?, Ayr?l?k Kayg?s?, K?s?atlanma Kayg?s?, Reddedilme Beklentisi

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Sevda ASLAN

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Bilinmiyor (Tez, Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara'da tamamlanm??t?r.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Sevda Aslan'?n doktora tezi kapsam?nda 2008 y?l?nda uyarlanm?? ve kullan?ma sunulmu?tur. Akademik çal??malarda kullan?m? için sorumlu yazar Sevda Aslan'dan izin al?nmas? gerekmektedir. Ölçe?in akademik kullan?m?na ili?kin ücret bilgisi belirtilmemi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesine buradan ula??labilir: ayrisma-bireylesme-ergen-testi-toad.pdf

Kaynaklar

Aslan, S. (2008). *Ba?lanma ve uyum aras?ndaki ili?kide ayr??ma bireyle?menin arac?l???* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. (Tez linki: tez.yok.gov.tr)

Ayr??ma Bireyle?me Ergen Testi Maddeleri

Ölçek toplam 31 maddeden ve üç alt ölçekten olu?maktadır:

Reddedilme Beklentisi (12 madde)

Ayr?lk Kayg?s? (12 madde)

K?s?lanma Kayg?s? (7 madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM